

Седим си с Валентин Петранов в едно от уютните варненски

кафенца и разговаряме за Китай – една страна, толкова позната чрез стоките ѝ, които завладяват света, и толкова далечно неизвестна за нас- българите. Валентин е варненец, завършил Висшеото военоморско училище, в сегашно време работи в най-големият китайски корабостроителен завод и не просто работи... а е упълномощен от корабособствениците да приема, одобрява и подписва за експлоатация новопостроените кораби и контейнеровози.

- Не съм запозната с историята на корабостроенето в Китай, но би трябвало отскоро да развиват тази отрасъл, след като си спомням, че в Корабостроителния завод във Варна строиха два кораба за Китай и даже имам подаръци от капитаните на корабите – не спирам да се учудвам на китайското чудо в икономиката.

- Аз това го вярвам, но откакто икономическият подем стана реалност, те осъзнаха, че могат да работят добре. В момента Китай заема най-важното място в света и независимо, че има жестока конкуренция в лицето на Корея, все още голяма част от корабособствениците желаят да работят с тази страна. Всеки един разбира, че китайските стоки имат и някои неудобства, особено ако тази стока е един скъп курорт – шегува се Валентин – но дефакто ако хората, които надзирават работата, си вършат добре задълженията, тогава си мисля, че нещата са на кантар.

- Много хора в България си мислят, че китайската стока е евтина, обаче некачествена, защото в България пристига именно такава, а аз съм виждала навън страхотна китайска стока и отново много евтина... може би малко по-скъпа, отколкото тук.лу има още един етикет и той е, че тя е за България или за Германия, или за Щатите и това

автоматично означава различни стандарти, автоматично.

- Комунизъм или капитализъм, какво всъщност е това, което определя идеологията на Китай? - задавам този въпрос, заради любопитството ми относно комунизма. Не съм комунистка и никога не съм била, напротив бях негова отрицателка, но не мога да отрека – в България комунистите направиха и много добри неща.

- Реално от комунистическата парти я е останало само името, в момента в Китай има един специфичен капитализъм. Не е чист капитализъм, но не е и комунизъм. Страната се бори западниците да кажат, че там има пазарна икономика. Те обаче все още не признават това? Защо?

Защото казват, че китайското ръководство назначава шефовете на компаниите отгоре. Второто, за което западниците хлипат силно, е, че местното законодателство не било на необходимото ниво, разбирай – не е като това в Щатите или ЕУ, на което китайците, в контекст, почти невидимо, казват: “Вашата демокрация я видяхме. Видяхме какво стана в Щатите. Видяхме какво стана първо в Източна Европа, а сега и в цяла Европа... Тенкю вери мач! Ние смятаме, че това, което вие вършите, е грешно. Аз лично смятам, че в това има голям резон, защото западниците искат непрекъснато да захаят големият китайски пазар. Как искат да стане това? Те искат, както в България, а и не само в България, раздържавяването да стане най-важното и задължително условие за приемането на страната в Евросъюза. И какво ще стане?

Когато се раздържавят важните заводи и отрасли на икономиката, от които зависи държавата Китай, точно тогава тези големи акули ще застанат с дебелите си сметки и ще завземат огромния му пазар, от което китайците бягат като дявол от тамян. Това за мен означава, че китайското ръководство мисли за народа си. Тази политика защитава народа, работните места... т.е те разбират, че да се абсолютизира раздържавяването,

това ще поведе Китай към пропастта, в която в момента е България. Не може държавата да е изтървала всичко, да е изгубила всички механизми за въздействие, да е оставила монополистите да определят икономиката ѝ и само да чака някой да ѝ казва колко да расте бензина или тока. Защото когато разпродажбата на държавната икономика стане абсолютно – държавата вече нищо не държи. А думата гавърмънт (government) означава изкусно регулиране и регулатор, а не да разпродадеш всички свои производствени мощности, имуществва и ценности и после да закупуваш продукта наново на десеторни цени.

- Вальо, това ми прилича на: все едно да си построиш топлоцентрала за къщата си, после обаче да я продадеш (подариш - почти без пари) и след това да започнеш да си купуваш тока на двайсеторно по-висока цена.

-Ето, точно този план целият се случи и в Китай. Не че съм им някакъв фен на китайците, но им стискам палци да докажат, че алтернативата на комунизма не е този капитализъм, който в момента управлява света – една шепа хора да притежават всичко.

- Значи имаме икономически растеж, повишена покупателна способност на населението, по-висок жизнен стандарт, тогава има ли от какво да са недоволни китайците? Как стои въпросът със здравеопазването им, образованието?

Следва

Милена Марева

